

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din.

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2456
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemem
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Neenaka kupčija

Pogajanja med Italijo in Francijo, ki se vodijo sedaj s pospešeno brzino, moramo deliti na tri dele (po predmetih, ki so podlaga pogajanj). Gre tu za italijanske zahteve na eni strani, in francoske na drugi. Glavni trije predmeti so: ureditev razmerja med francosko in italijansko vojno mornarico, nova ureditev meja med francoskimi in italijanskimi kolonijami v Afriki z istočasno rešitvijo vprašanja pravic italijanskih kolonistov v Tunisu in naposled določitev v Tunisu in naposled določitev skupne politike v Evropi ter s tem v svetu sploh. Kakor vidimo že iz tega, morejo imeti konkretno t. j. materialne koristi od tega sporazuma le Italijani, dočim bi dobili Francozi v zameno samo — italijansko prijateljstvo! Prav zaradi tega je pa tudi razumljivo, da interesira Italijo pred vsem tisti del pogajanj, ki ji more prinesiti koristi v Afriki. Francoze pa tisti, ki naj bi jim zagotovili podporo Italije v Evropi. Prvim gre torej za materialne, drugim pa za moralno-politične koristi. V tem so torej dejansko samo Francozi tisti, ki res nekaj dajejo, Italijani pa tisti, ki prav za prav le prejema jo.

Glede razmerja obeh vojnih mornaric so se Francozi in Italijani pogajali že na washingtonski pomorski konferenci, a brez uspeha. Italija je trdovratno vztrajala pri zahtevi po pariteti s Francijo, katero pa Francija prav tako trdovratno ni hotela sprejeti, ampak je vztrajala na razmerju 3:5 v svojo korist. Ker bo prihodnje leto spomladi nova pomorska konferenca v Londonu, je vprašanje sporazuma v tem oziru samo po sebi zopet nujno in pereče, a je čisto gotovo, da bi ostalo tudi sedaj prav tako nerešeno kakor pred leti, ako ne bi bilo vezano s celim kompleksom predmetov sedanjih francosko-italijanskih pogajanj. O teh pogajanjih, ki se vodijo za zaprtimi vrati, se seveda ne izdajajo nobeni komunikaciji, italijanski in francoski vladni listi, ki so o vsem dobro poučeni, pa objavljajo vendarle kdaj pa kdaj posebne informacije. Tako smo torej te dni izvedeli, da so Italijani naposled popustili in ne vztrajajo več pri svoji zahtevi po pariteti. Pariteta naj bi po teh vesteh veljala le za Sredozemsko morje, ne pa tudi za ostala morja. To se pravi: na Sredozemskem morju bi smela imeti Francija le tako veliko vojno brodogradnjo kakor Italija, drugod pa bi mogla imeti ladje po svojih tamkajšnjih lokalnih potrebah. Ako je ta sporazum že perfekten, pomeni za Francijo očitno zmago in prednost, kajti bojno brodogradnjo v primeru potrebe lahko pošilja prav naglo z enega morja na drugo, v tem primeru z Atlantskega oceana na Sredozemsko.

Med kolonialnimi vprašanji med Italijo in Francijo je najstarejše tuniško. Dasi je Tunis francoski, je vendar številno Italijanov v tej prevažni koloniji namram Francozom skoraj v razmerju 4:1, dasi so italijanski priseljenci po ogromni večini delavci, francoski pa gospodarji. Italijani so za te svoje tuniške koloniste že davno zahtevali posebne narodne pravice, šole itd. Pred leti je bil v tem oziru dosežen po dolgih bojih neki kompromis, sedaj pa gre za to, da se ta kompromis podaljša in izpopolni v tem smislu, da bodo kolonisti italijanske narodnosti izenačeni glede narodnih pravic s francoskimi. Pa tudi italijanske teritorialne aspiracije v Afriki niso nove. Kaj zahtevajo tu Italijani od Francozov, smo slišali že večkrat, v soboto pa je pariški »Le Matin« povedal, da gre za bazo sporazuma, po kateri bi Francija odstopila ozemlje južno od Libije in zahodno

Francoska javnost proti koncesijam

Skoro ves francoski tisk nasprotuje vsaki spremembi kolonialnega stanja v Afriki v korist Italije

PARIZ, 17. decembra. V soboto je »Le Matin« objavil podrobnosti o koncesijah, ki bi jih Francija bila pripravljena dati Italiji v Afriki. Ta članek je vzbudil v pariški javnosti veliko reakcijo, ki se kaže zlasti v pisanju včerajšnjih in današnjih listov. Listi trdijo, da so »Matinove« vesti pretirane. »Le Journal« piše med drugim: »Nekateri bi hoteli, da se stvari razvijejo hitreje kakor je treba. O francosko-italijanskih pogajanjih zaradi Afrike je bilo objavljeno že vse polno vesti. A vse so netočne ali pa vsaj pretirane. Ne sme se namreč pozabiti, da je vsaka ureditev francosko-italijanskih spornih vprašanj podrejena mnogo važnejšemu sporazumu, ki se nanaša na status quo v Evropi. Po-

gajanja se morajo izvesti najprej o tem vprašanju.« »Ere Nouvelle« pravi: »Pokrajine, o katerih se govori, gospodarijo nad prometnimi zvezami med vzhodnim delom naše severne Afrike in Čadskim jezerom. Vsaka sprememba meje bi pomenila veliko napako za bodočnost.« »L'Ordre« se tudi bavi s pisanjem »Le Matina« in meni, da je naravna pot, po kateri gre do karavane, praktično francoska. Zaradi tega ni mogoče dovoliti nobenih koncesij teh pokrajin. »Figaro« pa pravi: »Francoski zunanji minister Laval želi pred svojim odpotovanjem v Rim uresničiti sporazum z Italijo o srednji Evropi.

PARIZ, 17. decembra. »Temps« razpravlja o problemu Podonavja v zvezi

s pogajanja med Italijo in Francijo in pravi, da je podlaga in prva zahteva za vsak sporazum popolna odstranitev revizionizma in absolutna garancija avstrijske neodvisnosti. Nadaljnja potreba je gospodarsko sodelovanje podonavskih držav ob strogem čuvanju suverenitete vsake posamezne sile. Cilj je sodelovanje male antante z Italijo, Avstrijo in Madžarsko. Francija ho prevzela v centralni Evropi gospodarske, finančne in politične obveznosti. List pravi, da si tako v Rimu kakor v Parizu žele uresničiti te načrte. Na koncu pa pravi, da Laval pred posarskim plebiscitom gotovo ne bo potoval v Rim.

Odkritja o makedonstvuočih

DOKUMENTI DNEVNIKA »NOVI DNI«. ZAROTA PROTI VLADI IN ZVEZE VISOKIH OSEBNOSTI.

SOFIJA, 17. decembra. Dnevnik »Novi Dni« objavlja senzacionalne dokumente o zločinih razpuščene VMRO, iz katerih je razvidno, da je organizacija pripravljena oboroženo akcijo proti vladni vojski. Makedonstvuočji so bili zelo duuro informirani o namelih vlade proti njim in so pripravljali strašna grozodejstva. Tako so hoteli s peklenskim stroji vreči v zrak vlak, v katerem so se vozile vojaške čete, namenjene v petriški

okraj, da razorožijo in razženejo člane njihove ilegalne organizacije. »Novi Dni« bodo objavljali razkritja o akcijah makedonstvuočjih še dalje in napovedujejo nove senzacije. Že doslej pa je iz zaplenjenih arhivov razvidno, da so bile v službi makedonstvuočjih ali vsaj od njih odvisne razne visoke osebnosti prejšnjih režimov, o katerih tega ne bi bilo nihče pričakoval.

Abesinski protest v Ženevi

ITALIJANI TRDIJO, DA JE OZEMLJE DO UALUALE SESTAVNI DEL SOMALIJE.

RIM, 17. decembra. »Giornale d'Italia« objavlja tekst protesta, ki ga je abesinska vlada poslala Društvu narodov ob priliki incidenta, ki se je dogodil dne 5. t. m. pri Ualuali. V tem protestu obtožuje Abesinija Italijo, da je okrnila integriteto Abesinije, ker so italijanske čete zasedle obmejno ozemlje pri Ualuali, ki je oddaljena od meje italijanske Somalije preko 100 km. Mimo tega naglašava abesinska vlada, da so napad izvršile italijanske čete, dasi niso bile izzovane. »Giornale d'Italia« seveda zavrača te obtožbe in trdi, da je ozemlje do Ualuale sestaven del italijanske Somalije, in sicer na podlagi italijansko-abesinske pogodbe z dne 16. januarja leta 1908. Prav tako zavrača tudi trditve, da bi bili Italijani izvršili napad in dolži tega abesinske »bande«. Ob koncu pa list vendarle upa, da abesinska vlada

s svojim protestom še ni zahtevala intervencije Društva narodov in da bo mogoče incident poravnati diplomatskim potom.

Rojstni dan velikega pokojnega kralja

BEOGRAD, 17. decembra. Beograd je slavil danes v popolni tišini rojstni dan pokojnega kralja Aleksandra. Dasi je vlada izdala dekret, da se letos ta dan uradno ne slavi, so Beograjčani vendar spontano zaprli vse trgovine in druge poslovne lokale, da še enkrat manifestirajo svoja pietetna čustva do pokojnega velikega vladarja. V saborni cerkvi je patriarh celebriral žalno službo božjo, katere so se vdeležili člani vlade, diplomatski zastopniki in mnogi odličniki civilne in vojaške uprave.

Za vse te »božične darove« Francije Italiji, kakor jih inenuje »Le Matin«, bi pa dobila Francija nadomestilo samo v italijanskem »prijateljstvu« v Evropi. To je tretje in najtežje vprašanje pogajanj, ker tu ne gre za darove Francije Italiji, ampak za politične koncesije Italije Franciji! Italijani se branijo celo tega plačila za vse, kar naj bi prejeli od svoje »latinske sestre« za Božič. Prav od sporazuma v Evropi je pa odvisno, ali bo eventualno tudi že doseženi pomorski in kolonialni sporazum kdaj realiziran ali ne.

Potres v Turčiji

CARIGRAD, 17. decembra. Po poročilih iz Anatolije, divja v notranji Anatoliji že dva dni katastrofalen potres, ki ni povzročil samo materialne škode, ampak je zahteval tudi že več človeških žrtev. Potres je trajal v preteklih dva dni in so se posamezni sunki čutili tudi še ponoči. Doslej poročajo o 20 mrtvih in 200 ranjenih. 25 naselbin je skoro popolnoma uničenih. Nesrečnežev brez strehe je mnogo tisoč. Vlada je poslala na pomoč vojaštvo, zlasti saniteto.

KONGRES ZA OBRAMBO MIRU.

PARIZ, 17. decembra. V Parizu zboruje kongres za obrambo miru, kateremu predseduje Paul-Boncour. Na svoji prvi seji so kongresisti razpravljali o mednarodni kontroli razoroževanja. Paul-Boncour se je v svojem govoru odločno zavzel za medsebojno kontrolo, ker bi bila po svoji moralni sili močnejša vsaka pogodba.

LITVINOV DOMA.

PARIZ, 17. decembra. Iz Moskve poročajo, da je prispel zunanji komisar Litvinov včeraj domov in je bil slovesno sprejet.

NOV ATENTAT V RUSIJI.

MOSKVA, 17. decembra. Na državnem kolektivnem gospodarstvu Krasni Luš je bil izvršen atentat na predsednika krajevnega sovjeta Karo. Karo je nevarno ranjen. Izvršene so bile množične aretacije.

UMIRANJE LONDONSKIH POGAJANJ.

PARIZ, 17. decembra. »Echo de Paris« poroča iz Londona, da je bila v soboto važna seja pomorske konference, po kateri se je zatrijevalo, da se položaj ni čisto nič spremenil in da se bodo preliminarna pogajanja za pomorski sporazum skoraj gotovo ta teden zaključila. Konferenca se bi lahko nadaljevala samo v primeru, ako bi Japonska odgovorila povoljno na zadnje spomenico, kar pa ni verjetno.

ZDRUŽEVANJE MARKSISTOV.

PARIZ, 17. decembra. Kongres socialističnih uradniških sindikatov je sprejel resolucijo, v kateri se izreka za združitev s komunističnimi sindikati. Združitev se pa mora izvršiti obojestransko sporazumno.

Dnevne vesti

Novi mestni proračun 1935-36

Osnutek novega mestnega proračuna za 1935-36 je sestavljen in razgrnjen javnosti na upogled. Novi proračun izkazuje na razhodih 23,784.379 Din, na dohodkih pa 23,784.379 Din. Med razhodki znašajo osebni izdatki 3,891.827 napram 3,931.935 v lanskem proračunu. Materialni razhodki pa 20,106.167 napram 19,228.298 v preteklem letu, prirastek

znaša torej 877.869. Novi proračun je tako za 837.761 Din večji od lanskega. Proračun Mestnih podjetij pa izkazuje na izdatkih 30,185.861.14, na dohodkih pa 30,185.861.14 Din. Med prejemki znaša oddaja 14,630.600 Din, prodaja materiala 5,626.321.14 Din, pristojbine 1,742.650, najemnine 2,494.960 Din.

Koncert Glasbene Matice Maribor

Današnji koncert v Unionu, ne bo samo velik glasbeni dogodek po vsebini izvajanih del, ampak bo zanimiv tudi zaradi tega, ker se bo na njem predstavil mariborskemu občinstvu novi dirigent prof. Marijan Kozina. Absolviral je dunajsko glasbeno akademijo, kjer je imel za kompozicijo slovitega profesorja Marxa. Mojsirsko šolo v Pragi je dovršil pod vodstvom prof. Josefa Suka. Dirigentski tečaj pa je absolviral v Pragi pri znamenitem ruskem dirigentu dr. Nikolaju Malku.

Prof. Malko poudarja v diplomu, ki jo je izročil g. Marijanu Kozini ob odhodu iz seminarja, predvsem prirojeno muzikalno nadarjenost ter znanstveno teoretično podlago, ki si jo je pridobil med studijem. Vse lastnosti dirigenta, t. j. razumevanje za slog, okus in čut za blagovlasnost orkestra ter njegovo dinamiko, dober spomin, temperament, čut za orientacijo in samopremagovanje, je Marijan Kozina dokazal, ko je ob zaključku seminarja na pamet dirigiral 3. julija 1931 orkester češke filharmonije v Pragi. Po končanih studijah je deloval pol drugo leto kot pomožni dirigent pri ljubljanski operi.

Pri Glasbeni Matici čaka novega mladega dirigenta hvaležno polje za izpolnitev vseh visokih načrtov, ki si jih je stavil za cilj. Prepričani smo, da mu bo uspelo razširiti glasbeno delovanje v Matici, ker mu z veseljem do dela sledita tako pevski zbor kakor novoustanovljeni društveni orkester. Naloga, ki jo je gospod Kozina prevzel od dosežanih preizkušanih dirigentov, ni lahka. Sodeč po vestnih pripravah, ki jih je v tem kratkem času izvršil za svoj prvi nastop v Mariboru, smo uverjeni, da jo bo rešil častno. Pridite in sodite sami.

Belgijska odlikovanja. Belgijski kralj je odlikoval za zasluge, ki so jih storili nekateri naši državljani belgijskima letalcema prof. Cosinsu in van der Elstu, ko sta srečno pristala na prekmurskih tleh. Odlikovani so bili: predsednik ljubljanskega aerokluba Rado Hribar z redom častnika belgijske krone, podpredsednika aerokluba Pera Nedeljkovič z redom častnika Leopoldovega reda z meči, šolski upravitelj v Ženavljah Karel Škerget z redom viteza Leopolda II. in upravnik pošte v Murski Soboti Slavko Vrkovič z redom viteza Leopolda II. Odlikovanja je te dni izročil na belgijskem konzulatu v Ljubljani belgijski konzul dr. Milan Dular omenjenim odlikovancem.

Raj v Italiji. Da so davki v vseh deželah večji ko pred vojno, to ni nobena tajnost, takih pa, kakor jih nalaga Italija svojim državljanom, zlasti našim ljudem, pa ne morejo več prenašati. Brez sredstev so si po vojni najeli amortizacijska posojila, ki pa jih zaradi silno velikih drugih bremen ne morejo ne redno in neredno odplačevati. Kar je bilo pričakovati in česar so se najbolj bali, se je že zgodilo. Banke so hkrati odgovodele kredite in naznanile siromakom, da jih spomladi poženejo s posestev, ranje pa naselejo pristne Italijane z juga. Samo v eni občini, v Kanalu, bo moralo 83 rodbin z domače grude in za novim kruhom po svetu. Slovanskega lista ne sme nihče čitati, vsi živijo v večnem strahu pred zaporom. Ali se jim potem smemo čuditi, če jim je edina rešitev in up mati Jugoslavija.

Svečana otvoritev zemunjskega mostu. Včeraj dopoldne je bil svečano iztočen promet novi most kralja Aleksandra I., ki veže našo prestolnico z Zemunom. Svečanosti so prisostvovali knez namestnik Pavle, vsa kraljevska vlada,

zastopniki diplomatskega zbora, člani na rodne skupščine in senata, zastopniki občin Beograda in Zemuna, številna društva in ogromna množica ljudstva. Most je blagoslovil patrijarh Varnava. Nj. Vis. knez namestnik Pavle je v spremstvu nekaterih ministrov in drugih odličnih osebnosti prerezal na mostu trak in s tem simbolično izvršil otvoritev. Novi most, o katerem smo že večkrat poročali, je ogromnega pomena za našo prestolnico in vse najširše zaledje.

Pri ljudeh, ki so potrti, preutrujeni, za delo nezmožni, povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica prosto kroženje krvi in poveča duševno in delovno sposobnost.

Mladina mladini za Božič. Ravnateljstva mariborskih srednjih in strokovnih šol so pokrenila lepo akcijo, ki je rodila uspeh, da bodo lahko obdarovala za Božič siromašne otroke štirih obmejnih šol. Klasična gimnazija je zbirala za šolo v Gradišču, realna gimnazija za šolo na Kapli, trgovska akademija za šolo pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu, učiteljske pa za šolo pri Sv. Ožbaldu ob Dravi. Mladina se je hvalevredno odzvala prošnji bednih obmejnih šol in darovala obleko, obutev, šolske potrebščine, pa tudi mnogo sladkega. Tako so posamezne šole zbrale toliko darov, da bodo priredile štirim obmejnimi šolam lepe božičnice v veliko veselje siromašnih otrok.

Zopet zaslužek in kruh. Železarna na Muti je že letos v aprilu ustavila delo in je prišlo tako okrog 150 delavcev ob zaslužek in kruh. Poročali smo že, da je železarna pred kratkim dobila novega lastnika in da je pričela obratovati. Nastalo je vprašanje, kaj bo z delavstvom, ki je bilo poprej zaposleno v železarni. Med zastopniki delavcev in zastopniki obrata pa je bil dosežen sporazum in bo kolektivna pogodba ostala v veljavi do 31. junija 1935. Tudi mora podjetje nuditi delavcem kakor poprej brezplačno stanovanje. Delavstvo si je zelo oddahnilo, saj bo čez zimo vsaj za silo preskrbljeno z delom in zaslužkom.

Učni tečaj za obrtno knjigovodstvo v Mariboru se otvori v torek 18. decembra v deški meščanski šoli, Krekova ul., poslojpe drž. realke. Tečaj, ki se vrši pod firmo in na stroške zborniškega obrtnopospeševalnega zavoda, je organizirala brezplačno zavodova mariborska poslovalnica tako, da je udeležba možna z malenkostnim izdatkom za potrebščine. Tečaj bo trajal okrog 40 ur in se bo vršil ob večernem času, da udeleženci ne bodo zamudili dela v delavnicah. Interesenti, ki so se že prijavili, so posebej obveščeni o otvoritvi. Nadaljnji udeleženci se sprejmejo še pred začetkom tečaja in se lahko prijavijo ob otvoritvi.

Službeni list dravske banovine objavlja v letošnji 101 številki: Pravilnik o sestavi, volitvi in ustroju upniškega odbora pri denarnih zavodih, ki so v izvenstečajni likvidaciji, pravilnik o postopku za volitev likvidatorja po upnikih denarnih zavodov; naredbo o začasnih ukinitivnih naredbah o odpiranju in zapiranju trgovinskih in obrtnih obratovalnic v naši banovini ter razne objave iz »Službenih novin.«

Mariborska policija opozarja javnost. V zadnjem času zbirajo pod okriljem nacionalne propagande razne osebe prispevke za razne humane namene. Nabiratelji se pri tem svojem poslu sklicujejo, da imajo dovoljenje od prosvetnega ministrstva in da opravljajo to delo skupno z združenjem rezervnih častnikov. Po informacijah, ki jih je dobila mariborska policija, pa so te osebe navadni goljufi, ki so dobro organizirani in pod krinko nacionalne propagande opravljajo svoj posel. Predstojništvo mestne po-

licije opozarja vso javnost, naj takoj prijavi vsak primer policiji.

Pri prehlajenju, hripi, vnetju v vratu, oteklih mandljih, živčnih bolečinah, trganju v udih storite dobro, če poskrbite za vsakdanje izpraznitve črevesa s tem, da popijete pol čaše naravne »Fruz Josefove« grenčice. Po sodbah univerzitetnih klinik se odlikuje »Franz Josefova« voda radi sigurnega učinka pri prijetni uporabi. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

Sokolsko društvo Maribor I. V ponedeljek, dne 17. t. m. ob 8. uri pred vojašnico kralja Petra I. sestanek dramskega odseka. Vsi točno!

OPOZARJAMO CENJENO OBČINSTVO, da so vstopnice za koncert Glasbene Matice v prodaji samo v trgovinah ge. Zlate Brišnikove in g. Höfferja. Prosimo, naj si jih vsakdo preskrbi že vnaprej, da bo mogoče pravočasno zasedeti prostore, ker se začne izvajanje točno ob 20. uri.

Sirov napad. Ko se je sinoči vračal proti domu po Betnavski cesti 52-letni čevljarški pomočnik Franc Domanjko je plaril iz teme nanj neznan moški in ga udaril s tako silo po glavi, da se je zgrudil nezavesten na tla. Nezavestnega so ga našli na tleh ležati ljudje, ki so poklicali mariborske reševalce. Ti so napadene fanta takoj prepeljali v bolnišnico. Za neznanim in skrivnostnim napadalcem pa poizveduje policija.

Vroča kri... V noči na nedeljo so zaprli 43-letno kuhrico Jožefo M. zaradi nedostojnega vedenja. V policijskih zaporih je čisto zdijavala, se izvila iz rok policajev ter navalila na navzočo ženo nadzornika zapornih oddelkov in ji prizadajala z udarcem v trebuh poškodbe, da so morali poklicati zdravnika. Jožefo so potem vendarle pomirili in ugnali, ki je morala na prične prebiti noč. — V Vetrinjski ulici pa je v neki gostilni nastal razpor in tepež. Krivci so bili izrinjeni iz gostilne. Neki 24letni zidar Valentin K. pa je na vsak način hotel najzaj v gostilno. Stražnik ga je v pomočjo petih drugih gostov obvladal in spravil na stražnico, kjer so ga zvezali in nato odposlali v policijske zapore.

Hude posledice fantovskega prepira. V Šikolah so se pretekli petek zvečer v neki gostilni fantje najprej sprli, nato pa krvavo stekli. Pokali so tudi samokres in je zadela krogla 26-letnega posestniškega sina Franca Napasta iz Stražgojncev v usta ter mu hudo poškodovala zgornjo čeljust. Nevarno ranjenega fanta so takoj prepeljali v mariborsko bolnišnico, kjer so ga operirali. Pri operaciji pa so zdravniki ugotovili, da je Napastu obtičala krogla v ustih in da jo je izpljunil še preden je prišel v bolnišnico.

Strašen umor v Šiški pri Ljubljani. Včeraj jutraj je bil izvršen v Šiški pri Ljubljani strašen umor. Trgovska uslužbenka Frančiška Planinškova je v svojem stanovanju v zgodnjih jutrnjih urah s sekuro do smrti pobila zidarja Ivana Štrukla, s katerim je nekaj časa skupno živela. Ko so jo aretirali, je pri zaslišanju hladno priznala svoje krvavo dejanje in se zagovarjala, da je Štruklja ubila zaradi tega, ker je sovražil njenega otroka, ki ga je imela iz prvega zakona.

Zagonetna smrt. V Jurovcih pri Sesterzah je pred dnevi umrla zagonetne smrti 32-letna posestnica Marija Gabrovčeva. O tragičnem dogodku je bilo obveščeno tudi ptujsko sodišče, ki je odredilo obdukcijo trupla. Sodna komisija je ugotovila, da je Gabrovčeva umrla zaradi zastrupljenja krvi. Kri pa si je zastupila pri splavu. Nesrečnico so pokopali na pokopališču pri Sv. Vidu pri Ptujju.

Sam se je nameraval soditi. Ni še pozabljen zverinski roparski umor v Gradiški pri Zgornji Kungoti. Tudi je našim čitateljem znano, da so morilca Juhanta, ki je izropal in umoril krošnjarja Stanka Hacina prepeljali iz Ljubljane, kjer je bil aretiran, v zapore mariborskega okrožnega sodišča. Juhant je bil zaprt v celici še z nekim drugim zločincem. Zadnje čase ga je silno pekla vest in je bil v celici zelo nemiren. Nekje je iztaknil košček pločevine in jo je zbrusil na cementnem tlaku ter si z njo prerezal žile na desni roki. Kmalu pa so ga opazili pazniki in takoj poklicali zdravnika, ki je Juhantu ohranil življenje.

Narodno gledališče REPERTOAR.

Ponedeljek, 17. decembra: Zaprt.
Torek, 18. decembra ob 20. uri: »Gugalnica«, Red B. Znižane cene.
Sreda, 19. decembra ob 20. uri: »Čarjevič«. Red C. Znižane cene.
Četrtek, 20. decembra ob 20. uri: »Zalujočji ostali«. Red D.

Zabave in smeja v izobilju je vedno pri uprizoritvah »Gugalnice«. Delo je napisala češka igralka in pisateljica Olga Scheinpflugova. »Gugalnica« je veseligrava prav teatersko pisane vsebine in izborna orisanih tipov. Ponove jo v torek, 18. t. m. za red B. Veljajo znižane cene. »Izgubljeni valček« (»Dve srci v tričetrtinskem taktu«) bo naslednja operetna premiera. Stolzova glasba te operete je znana že z zvočnega traka in spada med največje »šlagerje« poslednjega časa. Vsebinsko je opereta prav razgibana. Razdeljena je v osem slik, ki jih deloma veže balet. Delo študirajo pod muzikalnim vodstvom kapelnika Herzoga ter režiji Vladimirja Skrbinška in B. Stupice. Scenograf je ing. arh. B. Stupica, ples je nastudiral A. Harastovič. Nove toalete izdeluje modni atelje Ž. Severjeve v Ljubljani.

Nemške šole v naši državi. V Jugoslaviji je 620 nemških ljudskih šol, 188 višjih ljudskih šol, 1 učiteljske, 4 strokovne šole in 32 otroških zabavišč. Največ nemških ljudskih šol je v Vojvodini, na drugem mestu pa je naša banovina. To statistiko je izdelal nemški »Kulturbund« v Novem Sadu.

Slikanice, mladinske knjige ima največjo izbero knjigarna Tiskovne zadruge v Mariboru, Aleksandrova c. 13.

Nepoštena Julčka. Ko je prišla pred 3 leti v Maribor Julčka R. z Dravskega polja, je bila pošteno dekle. V Mariboru je dobila lepo službo in je bila v službi zelo pridna in marljiva. Kakor marsikateremu postavnemu kmečkemu dekletu, tako so tudi postavni Julčki zmešali lakomiselni fantje glavo in srce. V službi ni bila nič več pridna in poslušna, kar je imelo za posledico, da se je zadnje tedne potikala po mestu brez dela in sredstev. Pa se je Julčka, kakor tudi že marsikatera druga, lotila nočnega življenja in tako padla precej globoko. Danes dopoldne so jo zasliševali na policiji, ker jo je ovadil neki mesar, da mu je ukradla 500 Din. Julčka sicer odločno zanika krivdo in pravi, da mesar ni imel nikdar tega zneska pri sebi in ga zato tudi ona ni mogla ukrasti. Policija pa Julčki ni verjela in jo bo izročila okrajnemu sodišču.

Sv. Martin. Pri Sv. Martinu pri Vurbergu je v petek ob 11. uri ponoči izbruhnul velik požar, ki je posestniku Darku Kumerju upepelil velikansko gospodarsko poslojpe. Domača gasilska četa je bila takoj na mestu pod vodstvom častnega načelnika Janka Kostanjška in načelnika Gregorja Toplaka, katerima se je treba zahvaliti, da se je ogenj lokaliziral in se je ohranila stanovanjska hiša in je bilo rešenih tudi sedem objektov najbližjih sosedov. Delo gasilske čete je bilo požrtvovalno, a zaradi pomanjkanja vode zelo otežkočeno. Sosednih gasilskih čet ni bilo, ker zaradi goste megle niso opazili ognja. Sumi se, da je bil ogenj podtaknjen.

Radio Ljubljana. Spored za torek, 18. t. m. Ob 11: šolska ura; 12: instrumentalni koncert na ploščah; 12:50: poročila; 13: čas, slavni tenoristi na ploščah; 18: otroški kotiček; 18:20: predavanje o slabotni šolski deci; 18:40: nemščina; 19: radio-orkester; 19:30: nacionalna ura; 20: čas, jedilni list, program za sredo; 20:10: glasbena ura skladatelja Milojeviča; 21:15: evropski koncert z Dunaja; 22:05: čas, poročila, operetna glasba na ploščah; 22:30: angleške plošče.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 7.4 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 7 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 14.4 stopinjah 725.2, reduciran na ničlo pa 723.5; relativna vlaga 97; od včeraj na danes je padlo 8 mm dežja; vreme je deževno in oblačno; vremenska napoved pravi, da bo ostalo vreme še nekaj dni deževno in oblačno.

„Čuvajte Jugoslavijo!“

Šestnajst tisoč mož je priseglo zvestobo novemu kralju

SVEČANA ZAPRISEGA VOJAŠKIH OBVEZNIKOV NA TEZENSKEM VOJAŠKEM VEŽBALIŠČU. — IMPOZANTEN POGLED NA DISCIPLINIRANO ARMADO. — NAGOVOR MESTNEGA POVELJNIKA GENERALA HADŽIČA.

Tako svečanega dogodka, kot je bila včerajšnja zaprisega vojaških obveznikov že dolgo ni doživelo naše mesto. Že pred napovedano uro se je pričela zgornjati na prostornem tezenskem vojaškem vežbališču armada vojaških obveznikov iz mesta in vse širše okolice. Prihajali so peš, na kolesih, vozovih, tovornih avtomobilih, mestni avtobusi pa so jih prevozili na tisoče. Rezka povelja aktivnih častnikov, ki so vodili organizacijo, so poživiljala discipliniranost in sleherni mož se je molče podal na odrejeno mu mesto. Naravnost mogočen je bil pogled na razvrščeno armado krepkih mož in fantov. Mogočno svečanost pa je nekoliko kvarilo slabo vreme.

Zvestobo, poslušnost in vdanost so prisegli včeraj Nj. Vel. kralju Petru II. vsi vojaki iz rezerve letnikov 1885 do 1914, vsi rezervni podčastniki in kaplariji, nadalje vsi v jugoslovansko vojsko nesprejeti častniki avstro-ogrske vojske, vsi invalidi izpod 30 odstotkov invalidnosti in vsi oni rezervni častniki, vojaški uradniki in vpokojeni častniki, ki iz kateregakoli vzroka niso bili zapriseženi v nedeljo 9. tm. Svečani zaprisegi je prisostvovalo 6500 vojaških obveznikov iz mesta, 9500 iz okolice in 65 rezervnih častnikov ter vojaških uradnikov. Nagovore in povelja so prenašali ojačevalci.

Ko je bila pred razvrščeno armado razvita zastava domačega pehotnega polka, in ko je po danem povelju pozdravil armado mestni poveljnik brigadir general g. Hadžič, je med obrednimi molitvami, pri katerih je igrala vojaška

godba, zaprisegel najprej vojaški kurat g. Zavadlal vojne obveznike rimokatoliške vere, prota Trbojevič pravoslavne, pastor Baron pa evangeličane. Po zaprisegi je imel vojni kurat g. Zavadlal na obveznike patrijotičen nagovor, v katerem je naglasil veličastnost trenutka in pomen prisega. Tople so bile tudi besede, ki jih je govoril navzočim prota Trbojevič poudarjajoč ljubezen do domovine, naroda in kralja ter kraljevskega doma. Ko je godba zaigrala zadnjo molitev in je bila svečana prisega končana, je stopil na govorniški oder mestni poveljnik brigadir general g. Hadžič. Pomemben je bil njegov nagovor na armado, ki ji je v eksaktnih izvajanjih prikazal blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja kot vojščakajunaka, ki je šel preko albanske Golgote s svojim hrabrim očetom po naše osvobojenje, kot kralja mučenika, ki je preli za svoj narod lastno kri in še v zadnjih smrtnih vzdihih mislil na svojo domovino v sveti oporoki: »Čuvajte mi Jugoslavijo!« Pozval je vse vojaške obveznike k zvestobi, vdanosti in poslušnosti novemu kralju Nj. Vel. Petru II. in vojaški zastavi, bodreč jih k hrabrosti, če bi bila v nevarnosti domovina. Nagovor mestnega poveljnika je globoko vplival na vse prisotne.

Iz oblakov je pričelo močno rositi. Kljub temu pa je armada disciplinirano vztrajala na odrejenem mestu in odkritih glav poslušala državno himno, ki jo je zaigrala vojaška godba kot zaključek svečane prisega.

Naša mladina se je poklonila kraljema

SIJAJNO USPELA PRIREDITEV POMLADKA RDEČEGA KRIŽA V UNIONSKI DVORANI.

Vse hvalevredna je bila včerajšnja prireditev mariborske ljudsko in meščansko šolske mladine organizirane v »Pomladku Rdečega križa«, ko se je poklonila spominu blagopokojnega viteškega kralja in prisegla zvestobo in vdanost mlademu kralju Nj. Vel. Petru II.

Lepo okrašeno veliko unionsko dvorano so pomladkarji in starši napolnili do zadnjega kotička. Obširen spored, ki je bil srečno izbran in ganljiv, je otvoril mlad Sokolič z deklamacijo o domovini. Nato je nastopil deški zbor III. osnovne šole pod vodstvom strokovnega učite-

lia g. Horvata in lepo zapel tri pesmi. Sledila je deklamacija, na kar so gojenke šolskih sester učinkovito izvedle simboličen nastop s spremljanjem klavirja. Po ljubko predvajani deklamaciji »Ob smrti kralja našega« pa so nastopili v pestrih narodnih nošah mali harmonikarji Pomladka Rdečega križa pod vodstvom njihovega učitelja g. Vilka Šušteršiča in korajžno zaigrali več narodnih.

Zelo je ugajal zbrani mladini in staršem nastop pevskega zbora deške meščanske šole pod vodstvom g. Vilka Šušteršiča. Mladi pevci, vsi v belih oble-

kah, so si s svojim nastopom osvojili mlada srca. Krona sporeda pa je bil njihov nastop z malimi harmonikarji, za katerega so bili nagrajeni z dolgoletnim ploskanjem. Z živo sliko: »Poklonitev kraljema«, ki sta jo zelo ljubko in posrečeno izvedli dekliška meščanska in IV. dekliška osnovna šola je bil spored zaključen. Vsi nastopajoči pomladkarji zaslužijo pohvalo, vse priznanje za trud pa prav tako njihovi učitelji, saj so privedli naši nadebudni mladini popoldne, ki ji bo ostal v lepem spominu.

Iz društva „Nanos“ v Mariboru

Božič je pred durmi. Srečni in veseli prazniki za one, ki jim je neznana beda, pomanjkanje in žalost. Vendar tudi v srcu takih ne more biti popolnega zadovoljstva, ako srečujejo dan za dnem ljudi, brate, ki jim lakota, mraz in bolezen razjeda življenje. Ne, takih samohotnežev ni med nami!

Rojaki, prijatelji naši! V društvo »Nanos« je pripodila bližajoča se zima mnogo primorskih beguncev že sedaj, ko še ni snega. So to možje in fantje, delažljivi korenjaki, ki jih je prignala k nam ljubezen do naše svobodne domovine. Prepojeni z najsvetejšimi vzori so zapustili dom, družino in vse kar jim je bilo najdražje. Tu niso našli zaposlenja, domov ne smejo. Hirati, umreti je težko človeku, ki je prežet s trdno vero v skorajšnji prihod boljših in srečnejših dni. Poleg teh nesrečnežev je v Mariboru mnogo primorskih družin, ki zaradi nezaposlenja stradajo. Vsak dan trkajo na vrata našega društva, proseč pomoči. Kakšen bo Božič teh revežev, ki so naši bratje po rodu in krvi! Solze, jok, obup.

Ženski krožek društva »Nanos« je sklenil povabiti letos vse naše trpeče brate in sestre k božičnici, ki jo misli prirediti na svetj večer. Ob tečni večerji, topli besedi, skupni boli in spominih na domači kraj se bo srce ogrelo in bo vsaj za nekaj ur pozabljeno vse gorje. Za uresničenje te človekoljubne namer nima krožek nikakih gmotnih sredstev. Odposlanih je bilo več prošenj do usmiljenih src, potrkalo se bo v kratkem na vrata onih, ki znajo ceniti našo vzvišeno zamisel. Težki in resni so časi za vsakogar — to je res! A mi ne prosimo bogatih darov. Podarite nam kruha, živčja, stare obleke in kjer možno kak dinarček. Našim lačnim, skoro nagim rojakom in rojakinjam boste odpomogli v stiski, strahu in zadregi pred hudo zimo. S tem bo tudi vaš Božič vesel praznik, ker bo v srcu zavest, da ste rešili gladu in mraza svojega bližnjega. V društvu »Nanos« bo odmevala v zahvalo: »Sveža noč, blažena noč! Posušeni bo mnogo solz, zasmejal se bo mnogo srček, ki bi drugače umirala žalosti na ta sveti večer. — Načelnica.

Predavanje Ljudske univerze

ZRAKOPLOVSTVO SEDAJ IN V BODOČE.

Dr. Kurt Wegener, zrakoplovstveni strokovnjak in vseučiliški profesor, je predaval v petek zvečer v Ljudski univerzi. Predavatelj je brat tragično ponesrečenega grönlandskega junaka Wegenerja. V svojih enopolurnih strokovnjaških izvajanjih je izčrpno in strokovnjaško označil pomen zrakoplovstva ter razčlenil njega bistvo.

V prvem delu svojega predavanja je pojasnjeval svoje prve poizkusne lete, ki so imeli svoje navadno izhodišče v Berlinu in ki so se vršili s prostoletečim zračnim balonom, pri katerem je predvsem pristanek zelo težak. Zračna vozila se delijo v dva sistema: sistem »lažji od zraka« in sistem »težji od zraka«. V prvi sistem spadajo balonska zračna vozila, ki so v teku konstrukcijskega spopolnjevanja pridobila podolgovatnejšo obliko, ki se je v cepelinskem zasnutku ustalila. Niso pa balonska prostoleteča kakor tudi vodena zračna vozila primerna za vojne namene, ker predstavljajo lahko pogodljiv pred-

met. V sistem »težji od zraka« pa spadajo zrakoplovna aeroplanska letala, katerih konstrukcija je danes izredno mnogovrstna. Predavatelj, ki ljubi tudi nekaj humorja pri svojih izvajanjih, je ob zaključku pojasnjeval svoje predavanje na podlagi številnih lepih skioptičnih slik. Med drugim je pokazal poslušalcem tudi ogromni hangar v Friedrichshafnu. Iz prikazanih slik je bilo razpoznavno notranjo konstrukcijo balonov in aeroplanov.

Ob zaključku pa je prešel na jadralno letalstvo, v katerem vidi osnovo zračnega leta. Petrolejski vrelci bodo morda v štirih, petih decenijah usahnili, ako se ne bodo novi odkrili. Tudi premogokopi bodo za 400 let še zadostovali. Ideja zračnega leta pa bo živela brez vseh teh ozir v jadralnem letalstvu naprej. Saj ima ravno jadralno letalstvo neverjetne razvojne izgled pred seboj.

Predavatelj je žel za svoja temeljita in mestoma s šegavostjo poživahljena izvajanja toplo priznanje navzočih.

D. B.:

Metode profesorja Spavančiča

V zmožnosti gospoda profesorja Spavančiča gotovo nihče ne dvomi. Saj bi pa to bilo tudi skrajno neolikano, namreč predvsem za tistega, ki ga pozna pobližje. In med temi sem jaz. Profesor Spavančič je mož, ki vzbuja pri meni največje spoštovanje. To spoštovanje sem si vcepil takoj pri prvem obisku, ko sem ga posejil v njegovem stanovanju. Takrat sva govorila o vsem, kar se pač da govoriti s tako učenim gospodom. Hotel sem ga intervjuvati za časopis. Začel sem kar na sredi.

»Gospod profesor, katere pa so vaše specialne stroke v vašem znanstvenem proučevanju?«

Žal, da si vseh teh strok nisem utegnil zapomniti. Toliko se še spominjam, da so vse te stroke imele končnico »ika«. Med njimi menda: etika, estetika, historika, retorika, botanika itd. itd. — In tako se je potem nadaljevalo. Intervjuval sem ga v vsem, da mi je nazadnje celo zaupal številko svojih čevljev, klobuka, ovratnika, rokavic, starost svoje žene in še ne vem kaj. To vem, da so nekatere stvari bile velike diskretnosti, katerih zato tudi tukaj nočem iznašati.

Izredno počaščenega sem se smatral, ko me je gospod profesor nekoč povabil, da prisostvujem njegovim predavanjem

v šoli. Seveda sem se vabilu odzval. Profesor je poučeval etiko v sedmem razredu gimnazije. Takrat sem tudi spoznal, da profesor biti, ni lahko! Moj Bog, razlagati tako velikim in starim kunjom, izmed katerih nosi skoraj polovica očala, druga polovica pa umetniške pentlje za vratom! Tu je profesor postavljen pred tribunal, tu se ne da »žveplari« kot za kakim gostilniškim omizjem, kjer lahko brez skrbi vrtilj svojo lajno. Sledil sem pazno izvajanjem gospoda profesorja in moje spoštovanje je rastle v občudovanje. Profesor je govoril, da ga je bilo veselje poslušati.

»Prijateljčki! Zamislite se samo... Vidite, tako vam govorim: etika in zopet etika... In čem postavimo vse na glavo, je sedaj zgoraj, pri nogah, zopet etika... Preko nje... Torej skratka: etika je in etika ostane...«

Ne vem več, kako dolgo je profesor govoril. Nato je sledila debata, ki se je prav lepo razvijala v okviru predavanja. Dijaki z očali in pentljami so smiselno stavljali svoje pomisleke, ki jih je pa enako smiselno pobil ali pa obrazložil profesor Spavančič. Do sem bi bilo vse v redu. Tedaj je v zadnji klopi vstal neki suhec, sicer pa up in nada šolskega zavoda.

»No?«

»Gospod profesor, kaj pa sploh pomeni beseda: etika?«

Profesor se je nasmehnil.

»No, da. Etika, mislite?«

Dijak je prikimal.

Ne vem, kaj je takrat profesor ugibal. Preteklo je nekaj trenutkov. In potem je popolnoma pravilno potegnil iz žepa svinčnik, odprl razrednico in zabeležil vprašalca velik »odlično«. Vidite, to je bila metoda gospoda profesorja: suhec iz zadnje klopi je bil edini, ki je stvarno sledil pouku in ki je imel res smisel za etiko. Profesor Spavančič je nato razložil besedo etika vse od njenega izvora pa do smisla.

Drugič sem šel s profesorjem v peti razred gimnazije, kjer je poučeval geografijo. Naj se nihče ne čudi, da je bil profesor tudi geograf, kar sem že uvidel omenil, da je njegova učenost bila vsestranska. In tudi tokrat se nisem mogel načuditi njegovi izvrstni metodi, ki je prvenstveno upoštevala aktivnost vseh dijakov. Ko sva stopila v razred in so dijaki posedli, me je predstavil. Videl sem same zadovoljne obraze, ki so pričakovali, da danes ob moji navzočnosti profesor ne bo izpraševal. Nato je profesor Spavančič pričel s poukom.

»Poglejte vsi skozi okno!«

Glave vseh dijakov so se obrnile na desno. Tudi moja glava je sledila tja. Zunaj je sijalo sonce, sicer pa ni bilo bogve kakega razgleda.

»Kaj vidite?« Gospod profesor je vzel v roke svinčnik in razrednico. Dvignile so se številne roke. Še jaz sem se skoraj izpozabil. Saj pa je bilo vprašanje sila

preprosto in je bila najlepša prilika, dobiti »odlično«.

»No?«

Dvignil se je prvi dijak.

»Skozi okno vidim drevje!«

»Sedite!« In profesorjev svinčnik je zabeležil »dvojko«. Nekoliko rok se je povesilo.

»No?«

Dvignil se je drugi dijak.

»Skozi okno vidim hiše!«

»Sedite!« In svinčnik je zabeležil »dvojko«. In zopet se je povesilo nekaj rok.

»No?«

Dvignil se je tretji dijak.

»Skozi okno vidim hrib!«

»Sedite!« In zabeležena je bila nova »dvojka«. V razredu je dvigalo roke samo še nekaj dijakov. Sledili so odgovori drug za drugim: ta je videl oblak, drugi dimnik, tretji ptico v zraku, četrti samo čist zrak, eden je celo izjavil, da ne vidi nič. Ta je dobil podčrtano »dvojko«, ostali pa samo »dvojke«.

Končno je na vprašanje odgovoril prof. Spavančič sam:

»Če pogledamo skozi okno, vidimo horizont!«

Vraga, na to nisem pomislil niti jaz, pa je vendar tako preprosto. Res, kako so se morali dijaki tako prenapetostno odgovoriti in da niso vsaj malo pomislili.

V meni se je takrat še bolj utrdila vera v zmožnosti in v izborne metode profesorja Spavančiča.

A. K. Grin:

Bogastvo

Roman.

»Spite mirno, hočem jo čuvati.«
»Kako sem vam hvaležen. Še sanjalo se mi ni, da me vnovič pomiri dejstvo, ker imam prijatelja v službi policije.«

Byrd se je nasmehnil nekoliko prisiljeno; njegovo razpoloženje očitno ni bilo tako odkritosrčno, kakor navadno. Samo Degraw o tem ni opazil ničesar; čutil je le, da je oproščen velike skrbi.

»Ali mi sporočite še danes?« je vprašal.

»Samo tedaj, ako se zgodi kaj izrednega.«

»Torej pojdem.«

»Samo eno mi še povejte! Ali je sprememba zunanosti Portugizije taka, da je varala tudi gospodično Rogersovo?«

»Mogoče, če je znala potvorniti svoj glas in svoje obnašanje enako dobro kakor obleko in obraz.«

»Ne morem si misliti, da bi bila Portugizinja,« je menil Byrd. »Težko, da se izpostavlja tako veliki nevarnosti samo iz maščevanja. Pa saj bomo videli. Policijo ne bo varala, če bi je tudi moja prejšnja gospodinja več ne spoznala.«

Ločila sta se.

Degraw ni prejel ta večer od policije nikakega poročila. Ves teden do sprejema pri gospodični Aspinwallovi ni slišal ničesar o Byrdu.

XXXIII.

Bilo je ob dveh in gospodična Rogersova se je hotela obleči za sprejem pri gospodični Aspinwallovi. Pred njo na postelji sta ležali razprostrti dve obleki: priprosta rjava, suknena in dragocena, bogato okrašena, baržunasta. Sama je v sobi in s tem, da si izbere obleko, se naj odloči najvažnejše vprašanje njenega življenja. Ni lahka volitev; zdaj poslušaj glas srca, zdaj spet prevladuje njena častihlepnost. Njena roka boža zdaj mehki, dragoceni baržun, nato spet ostrejšje sukno.

Končno prime za baržun — kako ji pristojna, kako dviguje njeno lepoto. A suknena obleka vleče njen pogled nase, in preden se sama zave, leži dragocena obleka na tleh, na prsi pritiska sukneno blago — odločila se je!

Tedaj zasliši trkanje na vrata. Prestrašena, kakor da jo je kdo zasačil na krivih potih, vrže obleko v stran in se začne tresti. Bila je frizerka, ki je vstopila; a njen prihod je dedinji popolnoma pokvaril razpoloženje. Zravkar še rožna lica ji obledijo in svoje vznemirjenje prikriva s tem, da se skloni čez toaletno mizo in si razpušča svoje kite.

Ko dvigne pogled, ostrmi od začude-

nja. Pred njo stoji tuja mlada deklica, s prljaznim obrazom se ji francoski pokloni in reče:

»Oprostite, milostiva: frizerka je bolna in me pošilja, da jo nadomestujem. Želite frizuro za majhno ali veliko družbo? Ali vas naj počešem visoko ali nizko?«

Gospodična Rogersova se je odahnila. Sveži mladi glas ji je bil prijeten.

»Počešite me preprosto, a okusno!«

»Kako krasni črni lasje!« je vzkljknila Francozinja. »Tako kodrasti, dolgi in bleščeči. Urediti jih hočem, da boste kakor angel.«

»Ali je vaša gospa zelo bolna?«, je nenadoma vprašala gospodična Rogersova. »Kaj ji je?«

»Ne vem, kaj ji je, a mislijo, da bo umrla; dva zdravnika sta bila nocoj pri njej. Vendar ni pozabila, da čakate na njo zato je poslala mene.«

Gospodična Rogersova je postala nemirna, kakor da jo razburja prisotnost deklice. Ko je bila počesana, jo je odpustila in se hotela sama obleči.

»Umetnikova nevesta hočem biti,« je govorila pri sebi, ko si je oblačila sukneno obleko. Njena sreča ali bo plačilo za vse, kar zdaj žrtvujem. V njegovem pogledu videti namesto ljubečega zaupanja bolest in razočaranje, tega ne prenesem. Kaj mi pomaga vse bogastvo sveta, če me zaničuje njegovo srce. Ne, nikoli ne

bom obžalovala svojega koraka.«

Spravila je baržunasto obleko ter vzela klobuk in rokavice. Slučajno se je dotaknila vratu. »Pozabila sem svoj talisman,« je rekla in vzela preprost medaljon iz škrinjice. Preden si ga je pripela, ga je odprla, da vidi ali je še v njem spominčica, ki jo je hranila v spomin na pomembni dan.

Pa kako se je prestrašila, ko je namesto cvetke našla zložen papir. Razgrnila ga je in čitala besede, katerih pomena ni takoj razumela.

»Tiho moram odstopiti in pokopati vse svoje nade in želje. Vedno se hočem spominjati, da on njo ljubi in da je potrebno za njeno srečo, da jo ljubi... To ljubezen hočem podpirati z vsemi močmi in delovati, da ji ostane milina, ki jo je dila v nesreči. Bogata in ljubljena bo najsrečnejša soproga najplemenitejšega moža. Da ji k temu pripomrem, je naloga moje bodočnosti. Bog mi daj moč, da veselo izpolnim svojo nalogo.«

Hilaryna pisava. Hilaryne besede! Bil je njen medaljon, oba sta si bila enaka; nekoč sta si jih podarili v znak prijateljstva. Mogoče, da sta jih zamenjali, ko sta se zadnjič kopali v morju. Ona tega ni vedela, a ta slučaj ji je razodel skrivnost prijateljice, kar jo je pretreslo do dna duše. Zopet in zopet je čitala besede (Se bo nadaljevalo.)

Sport

Presenečenje v tekmovanju za prvenstvo LNP

HAZENSKI PORAZ SK SVOBODE V LJUBLJANI. ISSK MARIBOR PODLEGELO Z VISOKIM REZULTATOM SK RAPIDU. ILIRIJA NAJBRŽE JESENSKI PRVAK.

Na včerajšnji predzadnji prvenstveni nedeljo sta bili na sporedu dve tekmi, in sicer v Ljubljani in v Mariboru. SK Svoboda se je srečala z Ilirijo v Ljubljani, v Mariboru pa se je odigral »derby« med ISSK Mariborom in SK Rapidom. Obe tekmi sta končali s presenetljivo visokima porazoma Svobode in ISSK Maribora, tako da se je prvenstvena tabela precej spremenila. Prvenstveno tekmovanje se je z včerajšnjim dnevom v Mariboru zaključilo in preostane samo še tekma Ilirija:Hermes, ki se bo odigrala prihodnjo nedeljo v Ljubljani. SK Železničar bo sicer moral v nedeljo 23. tm. v Čakovcu odigrati še preostanek prvenstvene tekme s Čakovečkim SK, vendar bodo igrali samo 8 minut in je upati, da se vrstni red v prvenstveni tekmi ne bo spremenil. Ostali del tekme bo namreč prijateljska tekma.

Po včerajšnjih tekmah izgleda prvenstvena tabela takole:

Čakovečki SK	7 4 3 0	21:8	11
SK Ilirija	6 4 1 1	28:8	9
SK Železničar	7 4 1 2	20:17	9
SK Rapid	7 4 0 3	20:10	8
ISSK Maribor	7 3 1 3	10:16	7
SK Celje	7 2 1 4	11:14	5
SK Svoboda	7 1 1 5	12:41	3
ŽSK Hermes	6 1 0 5	11:19	2

V naslednjem naša poročila:

SK Rapid:ISSK Maribor 5:0 (2:0).

Rapid, ki je nastopil v kompletni postavi je zmago neoporečno zaslužil. Vsi njegovi deli so prav dobro vigrani; odlikujejo se po odličnem startu in brezprimernem elanu. Najboljši del je napadalna vrsta, ki ima v Baumelu dobrega eksekutorja vsake še tako skromne pozicije. Vzoren sekundant mu je Prinčič, ki je plasiral mnogo nevarnih strellov. Izmed kril je bil Fučkar plodovitejši. Duša enajstorice je branilec Barlovič, ki je včeraj pokazal svojo visoko formo. Sicer pa je treba reči, da obramba ni imela nevarnega posla, ker je večino opravila že krilska vrsta. Kosem v vratih je nekajkrat posredoval z uspehom, bil pa je precej nesiguren.

ISSK Maribor, ki je nastopil tudi kompletno (vsaj tako moramo domnevati), je imel črn dan. Moštvo je od zadnjih tekem padlo v formi za razred in je igralo malone od početka do konca precej slabo vlogo. Na trenutke je enajstorica

sicer lepo zaigrala, vsi napadi, še tako lepo izpeljani, pa so se razblinili v nič. Čim je bilo jasno, da delo ne bo šlo od rok, je prva popustila rak rana enajstorice, t. j. krilska vrsta, kjer se je edino Gomol trudil poslati napadu uporabljive žoge. Tekom dogodkov pa je še on klonil in tako je bila srednja vrsta najslabši del moštva. V obrambi je bil šibkejši Kurent, ki pa je bil skupno z Najžerjem preveč obremenjen, da bi mogel ohraniti formo. Koren je storil, kar je mogel; dobljenih golov ni mogel braniti. V napadalni vrsti je edino Komlič s Priverškom reševal brezupne poskuse za skupno igro. Zlasti v drugem polčasu je ta vrsta zares lepo kombinirala, toda pridobivanje terena je bilo prekomplikirano in tako je prišlo le malo žog pred vrata nasprotnika. Napad je imel večkrat priliko zabiti vsaj častni gol, toda neodločnost in duhaprisotnost sta pokvarila še tako zrelo pozicijo. Moštvo je očitno klonilo zaradi pomanjkanja volje in elana, ki ju je sicer v prejšnjih tekmah znalo pokazati.

Igra je bila v ostalem odprta in živahna ter pod taktirko Rapida, ki je znal izrabiti vsako napako nasprotnika v svojo korist. Ker je bilo teh mnogo, je bilo njegovo delo tem uspešnejše. Občinstva je bilo okrog 700, ki je bilo povsem mirno in dostojno, tako da ni prišlo niti do najmanjšega incidenta. Tekma je nudila mnogo napetih momentov, sicer pa je potekla brez dramatičnih intermezov, ki smo jih bili vajeni od prejšnjih srečanj med obema nasprotnikoma. Poudariti je treba, da je potekla v splošnem zelo fair, dokaz, da se tudi prvenstvene tekme lahko odigrajo brez surovosti.

Objektivno in dobro je sodil g. Nemec.

Srednji krilec SK Rapida Seifert je odigral včeraj svojo 200. tekmo za svoj klub, čigar funkcionarji so mu izročili pred tekmo lepo spominsko darilo. Čestitamo!

SK Ilirija:SK Svoboda 13:1 (7:1).

Težka je bila včerajšnja naloga mariborske Svobode. Odigrati je morala proti najmočnejšim nasprotnikom slovenske lige v Ljubljani svojo tekmo. Menda ni bilo človeka, ki bi računal na kako zmago Mariborčanov, vendar pa je malokdo pričakoval tako katastrofalni

poraz. Tekma se je odigrala na popolnoma razmočenem terenu in so imeli zlasti Svobodaši težko stališče. Rezultat ne odgovarja poteku igre, in je hudega poraza kriv v prvi vrsti izredno slabo disponirani vratar. Skoraj vse gole je dosegla Ilirija s strelji iz daljave. Sodil je g. Cimperman.

Ostale nogometne tekme.

Varaždin: Primorje:Slavija 4:0 (2:0).

Zagreb: Šparta:Gračjanski 5:4 (3:1).

Pariz: Francija:Jugoslavija 3:2 (1:1).

Dublin: Madžarska:Irska 4:2 (2:1).

Dunaj: Sportklub:Hakoah 4:1 (2:0).

Vprašanje značaja in lastnosti

NOVA NAZIRANJA O VAŽNEM VPRAŠANJU.

Že od pradavnih časov so govorili dojenčki jezik, ki ga odrasli ne razumejo. Navaden človek ne more čitati z dojenčkovega obraza, ne more razbrati njegovega izraza. In čeprav starši trdijo, da se dojenček smeje ali cmeri, moramo to opazovanje pripisovati bolj njihovi fantaziji, nego resničnosti. Dr. Mandel Sherman s čičaške univerze je poskusil razbrati fiziognomiko majhnega otroka. Dr. Arnold Gesell z yalske univerze opazuje znake otroške inteligence že od prvih mesecev. Zanima se, ali otrok res dojema glas ali res z zanimanjem opazuje predmete, posebno igrače.

Že v prvih dneh življenja je vedenje mnogih ljudi različno. Štiri dni star otrok protestira z jokom proti vsemu, kar mu ne ugaja, drugi otroci iste starosti pa sprejemajo vse mirno in vse jim je prav. Prvi zahteva od svoje okolice neprestano nego, drugi je nemiren in lahko ga pustimo samega. Tako vidimo, da kažejo otroci že v prvih dneh življenja različne lastnosti. Vprašati se moramo samo, ali ohranijo otroci svoj prvotni značaj, ali pa se deloma ali povsem izpremeni.

Psiholog washingtonske univerze dr. Thomas Moore je preiskal 120 otrok obojega spola, starih izpod dva tedna, in ugotovil je njihove posebne lastnosti. Ko so bili stari dve leti, jih je zopet preiskal, da bi ugotovil, ali so ohranili svoje prvotne lastnosti, ki so se bile razvile v prvih dneh njihovega življenja. Dva mlada psihologa, Moorova učenca, sta obiskala otroke doma in skrbno zabeležila vse, kar sta zvedela o njihovih lastnostih in tudi kar sta sama opazovala. Ali ravna otrok, ki je bil prve dni svoje življenja miren, previdno s svojimi

igračkami? Ali ostane otrok, ki se je prve dni neprestano drl, kričal tudi pozneje? Ali nočni kričachi v prvih dneh življenja tudi v drugem letu ne morejo spat?

Najvažnejši pripomoček psihologa je črn kovčeg, ki ga da otrokom odpreti. V kovčegu so različne igrače in po tem, kako se otrok zanima za nje, lahko sklepano, ali je otrok razumen, poslušen, raztresen, občutljiv, plaht, nervozen itd. Ne dajo se popisati do vseh podrobnosti otroški značaji, toda na podlagi opazovanja in preiskave otrok prihaja prof. Moore do zaključka, da otroci svoj prvotni značaj skoraj vedno izpremenijo. Otrok, ki je bil prve dni po rojstvu miren, tuli, čim mu vzamemo igrače in jih položimo nazaj v kovčeg. Otrok, ki je zahteval prve dni življenja preveč pozornosti od svoje okolice, v drugem letu ni več tako bojevit, zadostuje mu že najmanjša pozornost.

Dr. Moore vidi v teh opazovanjih dokaz za svoje naziranje, da so značaj in lastnosti otroka bolj odvisne od okolice, nego od dednosti. Okolica naj bi torej oblikovala otrokov značaj, tako da ne moremo govoriti o podedovanem značaju ali lastnostih, temveč o privzgojenem. Zato so vzgojitelji važnejši od staršev in če morajo roditelji poveriti otroke tujim ljudem, morajo skrbno izbrati vzgojitelje svojih otrok. Dr. Moore trdi tudi, da kažejo otroci sicer lastnosti svojih staršev, ki pa niso podedovane, temveč po starših vcepljene.

V vsako slovensko hišo »Večernik«!

Razno

ZA BOŽIC

lahko pustite predelati vaš zlat nakit najceneje. Izvršujem tudi popravila hitro in ceneno. Priporoča se cenjenim strankam najtopleje August JAHN, zlatar in juvelir, Stolna ul. 2. 5133

STAMPILJE
T. SORLIČ
Mbr. Aleksandrova 6

Zastopnike sprejem
Prodaj

DVE PEČI

za žagovino in omara za led naprodaj. Naslov v upravi »Večernika«. 5198

